

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Komisja Spraw Zagranicznych

2005/0124(CNS)

11.5.2006

OPINIA

Komisji Spraw Zagranicznych

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady ustanawiającego
Agencję Unii Europejskiej ds. Praw Podstawowych
(COM(2005)0280 – C6-0288/2005 – 2005/0124(CNS))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej(*): Cem Özdemir

(*) Ścisła współpraca między komisjami - art. 47 Regulaminu

PA_Leg

KRÓTKIE UZASADNIENIE

The European Parliament has always been a champion of the improvement of human rights and the guarantee of fundamental rights in the EU and the world. For this reason it seems long overdue that the European Union creates the agency proposed. Indeed by establishing the Agency, the European Union insures that it is capable of respecting human rights in its policies. With respect to its mandate (Article 6(2) of the TEU and the Charter for Fundamental Rights), the Agency should seek to closely co-ordinate and cooperate with the Council of Europe to prevent any kind of duplication. Indeed, it should take due account of information, analyses and work of the Council of Europe, and in particular its human rights supervisory mechanisms, to avoid creating dividing lines and double standards that would risk weakening the overall protection of human rights in Europe".

The primary role of the Agency is to assist the EU institutions and its Member States, when acting within the scope of Community law, to comply with their duty under EU and Community law to respect fundamental rights in their policies. In this respect, it is necessary to address the possibility that the EU and its member states, under EU and international law, are potentially held liable for any acts that violate human rights in third countries and that therefore the Agency should have the mandate to review any policies which could lead to such liability. In this capacity, the Agency could act as an early warning system for human rights violations in third countries.

It is the complementary role of the Agency to assist the EU in the implementation of its external policies, when these require an assessment of the situation in a third country with respect to human rights (Article 3 (4) of the proposal of the European Commission). It is also open to the active participation of countries which have been identified by the European Council as candidate countries or potential candidate countries for accession to the Union, as proposed by the European Commission in its proposal (Article 27). This can be considered as a lesson from past enlargements and will further help secure a smooth future EU integration of the accession candidates. Furthermore, a similar role for the Agency derives from EU agreements with third countries (Article 3(4) of the Proposal of the European Commission), in particular countries which are covered by the European Neighbourhood Policy, including a conditionality clause with regard to the respect for human rights, i.e. a clause which is to be applied reciprocally.

The European Parliament as the institution directly elected by the people and together with Council politically supervising the EU's relations with third countries, needs to be able to call on the Agency's services and expertise for well-grounded judgement.

The reinforcement of the independence of the agency as well as the responsibility of the agency vis-à-vis the European Institutions should be dealt with in co-operation with the Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs.

For this reason the Committee on Foreign Affairs and the Subcommittee on Human Rights ask the Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs to include the following amendments in their report:

POPRAWKI

Tekst proponowany przez Komisję¹

Poprawki Parlamentu

Poprawka 1 Punkt uzasadnienia 2

(2) Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej potwierdza prawa wynikające zwłaszcza z tradycji konstytucyjnych i zobowiązań międzynarodowych wspólnych Państw Członkowskim, z Traktatu o Unii Europejskiej, Traktatów wspólnotowych, europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Kart Społecznych przyjętych przez Wspólnotę i Radę Europy oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

(2) Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej potwierdza prawa wynikające zwłaszcza z tradycji konstytucyjnych i zobowiązań międzynarodowych wspólnych Państw Członkowskim, z Traktatu o Unii Europejskiej, **a w szczególności jego art. 6 ust. 2 i art. 11, z Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i wszystkich innych właściwych instrumentów międzynarodowych w dziedzinie praw człowieka**, Traktatów wspólnotowych, europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Kart Społecznych przyjętych przez Wspólnotę i Radę Europy oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Poprawka 2 Punkt uzasadnienia 16

(16) Agencja powinna ściśle współpracować z Radą Europy. Współpraca ta powinna zapewniać unikanie nakładania się działalności agencji na kompetencje Rady Europy, zwłaszcza przy opracowywaniu mechanizmów zapewniających synergii, takich jak zawarcie porozumienia o wzajemnej współpracy i udział niezależnej osoby nominowanej przez Radę Europy w strukturach zarządzających agencją, która to osoba posiadać będzie jasno określone prawo głosu, analogicznie do EUMC.

(16) Agencja powinna ściśle współpracować z Radą Europy, **nie popadając w zależność od niej ani współzależność**. Współpraca ta powinna zapewniać unikanie nakładania się działalności agencji na kompetencje Rady Europy, zwłaszcza przy opracowywaniu mechanizmów zapewniających synergii, takich jak zawarcie porozumienia o wzajemnej współpracy i udział niezależnej osoby nominowanej przez Radę Europy w strukturach zarządzających agencją, która to osoba posiadać będzie jasno określone prawo głosu, analogicznie do EUMC.

¹ Dotychczas nieopublikowano w Dzienniku Urzędowym.

Uzasadnienie

Współpraca z Radą Europy nie powinna ograniczać możliwości podejmowania przez Agencję samodzielnych decyzji odzwierciedlających jej stanowisko.

Poprawka 3 Punkt uzasadnienia 18

(18) Parlament Europejski odgrywa istotną rolę w dziedzinie praw podstawowych. Powinien on nominować jedną niezależną osobę na członka zarządu agencji.

(18) Parlament Europejski odgrywa istotną rolę w dziedzinie praw podstawowych. Powinien on nominować jedną niezależną osobę na członka zarządu agencji, ***jak również dysponować prawem udziału w nominacji dyrektora agencji oraz przedłużeniu jego kadencji.***

Uzasadnienie

Parlament Europejski powinien wypełniać swoje funkcje kontrolne także wobec zarządu Agencji.

Poprawka 4 Punkt uzasadnienia 26b (nowy)

(26b) Parlament Europejski uznaje i potwierdza znaczenie praw człowieka i podstawowych wolności we wszystkich umowach UE z krajami trzecimi oraz uznaje, że Komisja powinna w aktywny sposób ocenić zgodność z tymi podstawowymi zobowiązaniami;

Poprawka 5 Artykuł 2

Celem agencji jest zapewnianie pomocy oraz wiedzy fachowej w zakresie praw podstawowych odpowiednim instytucjom, organom, biurom i agencjom Wspólnoty i Państw Członkowskich przy wykonywaniu prawa wspólnotowego, aby zagwarantować pełne przestrzeganie praw podstawowych poprzez wsparcie przy podejmowaniu

Celem agencji jest zapewnianie pomocy oraz wiedzy fachowej w zakresie praw podstawowych odpowiednim instytucjom, organom, biurom i agencjom Wspólnoty i Państw Członkowskich przy wykonywaniu prawa wspólnotowego, aby zagwarantować pełne przestrzeganie praw podstawowych poprzez wsparcie przy podejmowaniu

środków lub określaniu linii działania w ramach ich kompetencji.

środków lub określaniu linii działania w ramach ich kompetencji. ***Jako prawny następca Europejskiego Centrum Monitorowania Rasizmu i Ksenofobii Agencja rozwija niemniej jednak własną metodologię, procedury i proces podejmowania decyzji, a w swej pracy kieruje się zasadą obiektywizmu naukowego.***

Poprawka 6
Artykuł 3 ustęp 2

2. Agencja w swoich pracach odnosi się do praw podstawowych określonych w art. 6 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, a szczególnie przedstawionych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej ogłoszonej w Nicei dnia 7 grudnia 2000 r.

2. Agencja w swoich pracach odnosi się do praw podstawowych określonych w art. 6 ust. 2 ***i art. 11*** Traktatu o Unii Europejskiej, a szczególnie przedstawionych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej ogłoszonej w Nicei dnia 7 grudnia 2000 r., ***z należytym uwzględnieniem istniejących międzynarodowych norm w zakresie praw człowieka, takich jak te zawarte w Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i jej Protokołach, w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i wszystkich innych właściwych instrumentów międzynarodowych w dziedzinie praw człowieka.***

Poprawka 7
Artykuł 3 ustęp 3

3. Prowadząc swoją *działalność* agencja zajmuje się sytuacją praw podstawowych w Unii Europejskiej ***i Państwach*** Członkowskich przy wykonywaniu przez nie prawa wspólnotowego, bez uszczerbku dla pkt 4 i art. 4 ust. 1 lit. e) oraz art. 27 i 28.

3. Prowadząc swoją *działalność*, agencja zajmuje się sytuacją praw podstawowych ***i wpływem, jaki wywierają na nie działania*** Unii Europejskiej, ***Państw*** Członkowskich ***oraz państw przystępujących i kandydujących*** przy wykonywaniu przez nie prawa wspólnotowego, bez uszczerbku dla pkt 4 i art. 4 ust. 1 lit. e) oraz art. 27 i 28.

Poprawka 8

Artykuł 3 ustęp 4

4. **Bez uszczerbku dla art. 27**, na wniosek Komisji o agencja przedstawia informacje i analizy dotyczące problematyki praw podstawowych w odniesieniu do państw trzecich, z **którymi Wspólnota zawarła porozumienia o stowarzyszeniu lub porozumienia zawierające postanowienia dotyczące przestrzegania praw człowieka lub z którymi rozpoczęła lub planuje rozpoczęcie negocjacji dotyczących tego rodzaju porozumień, zwłaszcza zaś krajów objętych europejską polityką sąsiedztwa.**

4. Na wniosek **Parlamentu Europejskiego**, Komisji **lub Rady** agencja przedstawia informacje i analizy dotyczące problematyki praw podstawowych w odniesieniu do państw trzecich, **o ile dotyczą one zewnętrznego wymiaru stosowania prawa wspólnotowego lub polityki wewnętrznej, bez uszczerbku dla art. 9. Realizowanie tego zadania to nie odbywa się kosztem podstawowego przedmiotu zainteresowania Agencji, jakim są państwa członkowskie.**

Poprawka 9

Artykuł 3 ustęp 4a (nowy)

4a. Nie później niż w dwa lata po mianowaniu jej pierwszego Zarządu, Agencja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Komisji i Radzie szczegółową ocenę własnych kompetencji określonych w tym artykule, zgodnie z własnymi możliwościami budżetowymi i administracyjnymi, zawierającą w razie konieczności proponowane zmiany.

Poprawka 10

Artykuł 4 ustęp 1 litera d)

d) z własnej inicjatywy lub na wniosek Parlamentu Europejskiego, Rady lub Komisji formułuje **wnioski** i opinie na tematy ogólne dla instytucji unijnych i Państw Członkowskich wykonujących prawo wspólnotowe;

d) z własnej inicjatywy lub na wniosek Parlamentu Europejskiego, Rady lub Komisji formułuje **zalecenia** i opinie na tematy ogólne **oraz w sprawie umów międzynarodowych** dla instytucji unijnych i Państw Członkowskich wykonujących prawo wspólnotowe;

Uzasadnienie

Jeżeli Agencja ma faktycznie zapewnić wartość dodaną, należy wyposażyć ją w prawo sporządzania zaleceń, w tym w sprawie umów międzynarodowych.

Poprawka 11
Artykuł 9

Agencja skoordynuje swoją działalność z pracami Rady Europy zwłaszcza w odniesieniu do rocznego programu pracy na mocy art. 5. W tym celu Wspólnota, zgodnie z procedurą ustanowioną na mocy art. 300 Traktatu, zawiera umowę z Radą Europy w celu ustanowienia ścisłej współpracy pomiędzy Radą a agencją. Umowa taka obejmuje **zobowiązanie Rady Europy** do nominowania **jednej niezależnej osoby, która** zasiadać ma w zarządzie agencji, zgodnie z art. 11.

Agencja skoordynuje swoją działalność z pracami Rady Europy zwłaszcza w odniesieniu do rocznego programu pracy na mocy art. 5. W tym celu Wspólnota, zgodnie z procedurą ustanowioną na mocy art. 300 Traktatu, zawiera umowę **dwustronną** z Radą Europy w celu ustanowienia ścisłej współpracy pomiędzy Radą a agencją. Umowa taka obejmuje **między innymi:**

a) umożliwienie Radzie Europy nominowania **swojego przedstawiciela lub Komisarza ds. praw człowieka, który** zasiadać ma w zarządzie agencji, zgodnie z art. 11.

b) ściślejszą współpracę między Agencją i odpowiednimi organami Rady Europy w odniesieniu do krajów trzecich, które są członkami Rady Europy.

Poprawka 12
Artykuł 9a (nowy)

Artykuł 9a

Współpraca z Organizacją Narodów Zjednoczonych.
Prowadząc swoją działalność, Agencja uwzględnia odpowiednie organy Organizacji Narodów Zjednoczonych, w tym biuro Wysokiego Komisarza Praw Człowieka, z którymi może zawierać porozumienia o współpracy.

Uzasadnienie

Agencja powinna koordynować swoje działania z odpowiednimi organami Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Poprawka 13
Artykuł 9b (nowy)

Artykuł 9b

*Współpraca z organizacjami
pozarządowymi zajmującymi się prawami
człowieka*

*Prowadząc swoją działalność, Agencja
współpracuje z uznanymi pozarządowymi
organizacjami praw człowieka, w
szczególności w zakresie przedstawianych
regularnie przez te organizacje informacji i
sprawozdań na temat przypadków naruszeń
praw człowieka w UE i państwach trzecich.*

Poprawka 14
Artykuł 11 ustęp 6

6. Zarząd podejmuje decyzje zwykłą większością głosów, z wyjątkiem decyzji określonych w ust. 4 lit. a), c), d), i e), kiedy to wymagana jest większość dwóch trzecich głosów wszystkich członków. Przewodniczący ma głos rozstrzygający. Osoba wyznaczona przez Radę Europy może głosować **tylko** w sprawie decyzji opisanych w ust. 4 lit. **a) i b)**.

6. Zarząd podejmuje decyzje zwykłą większością głosów, z wyjątkiem decyzji określonych w ust. 4 lit. a), c), d), i e), kiedy to wymagana jest większość dwóch trzecich głosów wszystkich członków. Przewodniczący ma głos rozstrzygający. Osoba wyznaczona przez Radę Europy **nie** może głosować w sprawie decyzji opisanych w ust. 4 lit. **c), d), e), f), h), i) i j)**.

Uzasadnienie

Poprawka ta ma na celu umożliwienie głosowania osobie wyznaczonej przez Radę Europy w takich dziedzinach, jak przyjmowanie wniosków i opinii w kwestiach ogólnych, a także w odniesieniu do procedur, wspomagając tym samym zwiększenie spójności i wzajemnego uzupełniania się z normami i działaniami Rady Europy.

Poprawka 15
Artykuł 12 ustęp 1

1. Zarządowi pomaga rada wykonawcza. Rada wykonawcza składa się z przewodniczącego i wiceprzewodniczącego zarządu oraz dwóch przedstawicieli Komisji.

1. Zarządowi pomaga rada wykonawcza. Rada wykonawcza składa się z przewodniczącego i wiceprzewodniczącego zarządu, **osoby nominowanej do zarządu przez Radę Europy** oraz dwóch przedstawicieli Komisji.

Uzasadnienie

Poprawka ta ma ten sam cel, co poprawki 5, 6 i 7.

Poprawka 16 Artykuł 13 ustęp 1

Agencją kieruje dyrektor mianowany przez zarząd spośród listy kandydatów przedstawionej przez Komisję. Dyrektor mianowany jest na podstawie posiadanych kompetencji, umiejętności administracyjnych i zarządczych oraz doświadczenia w dziedzinie praw podstawowych. Przed nominacją kandydat wybrany przez zarząd może być poproszony o przedstawienie oświadczenia na forum odpowiedniego komitetu Parlamentu Europejskiego i udzielenie odpowiedzi na pytania jego członków.

Agencją kieruje dyrektor mianowany przez zarząd spośród listy kandydatów przedstawionej przez Komisję. Dyrektor mianowany jest na podstawie posiadanych kompetencji, umiejętności administracyjnych i zarządczych oraz doświadczenia w dziedzinie praw podstawowych. Przed nominacją kandydat wybrany przez zarząd może być poproszony o przedstawienie oświadczenia na forum odpowiedniego komitetu Parlamentu Europejskiego i udzielenie odpowiedzi na pytania jego członków. ***Parlament Europejski odrzuca lub zatwierdza nominację na dyrektora.***

Poprawka 17 Artykuł 13 ustęp 2

2. Kadencja dyrektora trwa pięć lat. Na wniosek Komisji i po dokonaniu oceny kadencja może być przedłużona jednokrotnie na okres nie dłuższy niż pięć lat. W ramach oceny Komisja bada przede wszystkim wyniki osiągnięte podczas pierwszej kadencji oraz sposób ich osiągnięcia, jak również obowiązki i wymagania agencji na najbliższe lata.

2. Kadencja dyrektora trwa pięć lat. Na wniosek Komisji i po dokonaniu oceny kadencja może być przedłużona jednokrotnie na okres nie dłuższy niż pięć lat. W ramach oceny Komisja bada przede wszystkim wyniki osiągnięte podczas pierwszej kadencji oraz sposób ich osiągnięcia, jak również obowiązki i wymagania agencji na najbliższe lata. ***Każde przedłużenie kadencji dyrektora podlega zatwierdzeniu przez Parlament Europejski.***

Uzasadnienie

Parlament Europejski powinien odgrywać powierzoną mu rolę organu kontrolnego w procesie przedłużania kadencji dyrektora.

Poprawka 18 Artykuł 13 ustęp 5

Dyrektor może zostać odwołany przez zarząd przed końcem jego kadencji na podstawie wniosku Komisji.

Dyrektor może zostać odwołany przez zarząd przed końcem jego kadencji na podstawie wniosku Komisji **lub Parlamentu Europejskiego**.

Poprawka 19
Artykuł 14 ustęp 6

6. Forum przewodniczy dyrektor. Forum gromadzi się **co roku** lub na wniosek zarządu. Procedury działania forum określa regulamin wewnętrzny agencji; procedury są podawane do wiadomości publicznej.

6. Forum przewodniczy dyrektor. Forum gromadzi się **przynajmniej dwa razy w roku** lub na wniosek zarządu **albo na wniosek większości swoich członków**. Procedury działania forum określa regulamin wewnętrzny agencji; procedury są podawane do wiadomości publicznej.

Poprawka 20
Artykuł 27 ustęp 1

1. Agencja jest otwarta na udział państw, które zawarły ze Wspólnotą układy o stowarzyszeniu i które Rada Europejska uznała za państwa kandydujące lub potencjalne państwa kandydujące do przystąpienia do Unii, jeżeli stosowna Rada Stowarzyszenia zdecyduje o takim udziale.

1. Agencja jest otwarta na udział – w **charakterze obserwatorów** – państw, które zawarły ze Wspólnotą układy o stowarzyszeniu i które Rada Europejska uznała za państwa kandydujące lub potencjalne państwa kandydujące do przystąpienia do Unii, jeżeli stosowna Rada Stowarzyszenia zdecyduje o takim udziale.

Uzasadnienie

Niniejsza poprawka ma zapewnić przedstawicielom potencjalnych nowych Państw Członkowskich możliwość zapoznania się z działalnością Agencji i zaangażowania się w jej prace jeszcze przed przystąpieniem, w sposób odpowiadający jej podstawowym celom.

PROCEDURA

Tytuł	Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Praw Podstawowych			
Odsyłacze	COM(2005)0280 – C6-0288/2005 – 2005/0124(CNS)			
Komisja przedmiotowo właściwa	LIBE			
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	AFET 29.9.2005			
Ścisła współpraca - data ogłoszenia na posiedzeniu				
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	Cem Özdemir 29.8.2005			
Poprzedni sprawozdawca komisji opiniodawczej				
Rozpatrzenie w komisji	21.11.2005	4.1.2006	24.1.2006	20.2.2006
Data przyjęcia	3.5.2006			
Wynik głosowania końcowego	+: -: 0:	38 5 3		
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Bastiaan Belder, André Brie, Elmar Brok, Simon Coveney, Ana Maria Gomes, Alfred Gomolka, Richard Howitt, Jana Hybášková, Anna Ibrisagic, Toomas Hendrik Ilves, Ioannis Kasoulides, Bogdan Klich, Helmut Kuhne, Vytautas Landsbergis, Cecilia Malmström, Emilio Menéndez del Valle, Francisco José Millán Mon, Pasqualina Napoletano, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Baroness Nicholson of Winterbourne, Cem Özdemir, Justas Vincas Paleckis, Alojz Peterle, Tobias Pflüger, João de Deus Pinheiro, Mirosław Mariusz Piotrowski, Michel Rocard, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Emil Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Gitte Seeberg, Antonio Tajani, Charles Tannock, Paavo Väyrynen, Ari Vatanen, Karl von Wogau, Luis Yañez-Barnuevo García			
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Irena Belohorská, Árpád Duka-Zólyomi, Michl Ebner, Kinga Gál, Milan Horáček, Aloyzas Sakalas, Inger Segelström, Tatjana Ždanoka			
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego				
Uwagi (dane dostępne tylko w jednym języku)	...			